

Telegraful Român

Organul oficial al Arhiepiscopiei Ortodoxe române de Alba-Iulia și SIBIU și al Episcopilor CLUJ și ORADEA

Abonamentul

pentru parohii cl. I Lei 800; cl. II Lei 600; cl. III Lei 500. Particulari Lei 500 Autorități și străinătate Lei 1000. De sprijin Lei 1500. Pentru America 10 Dolari.

Articolele și corespondența

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se retuză.

Prețul inserțiunilor

un cm.² 12 Lei pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Ierarhie și popor dreptcredincios

Glorioasa tradiție a Bisericii Ortodoxe în general și deci și a Bisericii Ortodoxe Române este legătura strânsă între ierarhia bisericească și poporul dreptcredincios.

În Biserica Ortodoxă ierarhia n'a avut alte scopuri și interese decât acelea ale poporului dreptcredincios. Ea s'a identificat cu nevoile și aspirațiunile lui și a luptat împreună cu el pentru realizarea lor. Aceasta a fost posibil datorită concepției genuin-creștine despre funcțiunea ierarhiei și datorită caracterului național-popular al Bisericii Ortodoxe.

În ce privește funcțiunea ierarhiei, ea este încadrată în marele organism al Bisericii. Biserica este „trupul lui Hristos”, adică un mare organism pătruns de duhul unitar al lui Hristos, în care fiecare creștin e un mădular cu funcțiuni precise. Nimeni nu e fără folos, ci fiecare are o misiune în cadrul Bisericii și progresul tuturor, progresul Bisericii, atârână de felul cum își împlinesc fiecare misiunea sa. De suferă un mădular, toate sufăr, de se preamărește un mădular, toate se preamăresc. De cade un mădular, toate îl ajută să se ridice, de se înalță, toate se împărtășesc de bucuria lui. Există o comunicare de viață între toți credincioșii, care îi face solidari în cădere și în progres. Fiecare lucrează pentru binele tuturor, dar se și iie totodată sub ocrotirea și sprijinul frătesc al tuturor. Fiecare este în slujba tuturor și toți ajută pe fiecare în acest sens — de slujire a lui Hristos și a comunității — fiecare este „preot”, fiecare are o misiune sfântă.

Ierarhia are o misiune specială: ei i s'a incredințat de Mântuitorul lucrarea de sfințire, învățare și călăuzire a credincioșilor. Prin ea Hristos își continuă acțiunea Sa de arhieru, învățător și conducător. Dar și ierarhia este cuprinsă în „trupul lui Hristos”: ea nu e în afara, sau deasupra Bisericii, ci în Biserică. Și ea este membru al acestui organism spiritual, având de îndeplinit în cadrul lui și pentru el o funcțiune specială. Caracterul de membru al „trupului lui Hristos” îi este comun cu ceilalți credincioși: o diferențiază de ei numai funcțiunea deosebită. Dar tocmai această deosebire a funcțiunii leagă ierarhia mai mult de organismul întreg, căci ea însemnează a sluji Bisericii, a sluji poporului dreptcredincios și nu-și are rațiunea de a fi decât în această slujire. O funcțiune e valabilă atâta vreme cât slujește întregului și deci și celorlalte membre. Și e cu atât mai desăvârșită cu cât e capabilă să slujească

mai deplin. Tocmai de aceea sunt mai multe membre, cu funcțiuni variate, pentru ca să se sprijinească unul pe altul și conlucrarea lor armonioasă să rodească spre binele tuturor.

E un singur trup, dar mai multe mădulare și mădularele toate nu au aceeași lucrare. Așa și Biserica — una este dar are mai multe mădulare și fiecareia i s'a dat un dar, o misiune. De aceea nimeni nu se poate lipsi de celălalt. Nici nu poate fi „desbinare în trup, ci mădularele să se îngrijească la fel unul de altul” (I Cor. 12, 25). De aici rezultă că și ierarhia se încadrează în unitatea trupului împlinindu-și lucrarea sa ca pe o funcție în slujba „trupului lui Hristos”, în slujba tuturor. Dar și poporul dreptcredincios împlinindu-și misiunea sa, slujește Bisericii ca întreg și ierarhiei, ca mădular al acestui întreg. Există o solidaritate firească între poporul credincios și ierarhie și deci un sprijin reciproc. Ierarhia își împlinesc funcția sa, revărsând asupra credincioșilor harul sfințitor, lumina învățurii și darul călăuzirii, iar poporul credincios progresând în viața religioasă și morală și împlinind diferite misiuni, sprijinește misiunea ierarhiei și face ca viața Bisericii să pulseze cu putere.

Există deci o interdependență între ierarhie și poporul dreptcredincios. Această armonie este temelia progresului în Biserica Ortodoxă. Biserica este vie atunci când toate membrele ei își împlinesc funcțiunea în mod deplin, când și ierarhia și credincioșii lucrează fiecare în felul său la plinirea „trupului lui Hristos”, la desăvârșirea lui.

Dar legătura indisolubilă între ierarhie și poporul dreptcredincios isvorăște și din caracterul național-popular al Bisericii Ortodoxe. Deși există unitate în duh, în sf. taine, canoane și organizare, totuși fiecare popor își are Biserica Sa, națională ca limbă și autocefală. Conținut ortodox în forme naționale: același duh, aceeași învățătură se îmbracă în haina diferitelor popoare. Astfel Biserica este a poporului credincios: el aude în graiul său învățăturile sfinte, trăește în duhul ei și se leagă de ea cu tot sufletul. Ierarhia însăși nu este numită de undeva de peste hotare, nu e o ierarhie cosmopolită, fără patrie, ci iese din popor și aparține poporului: e o ierarhie națională. De aceea ea este legată de poporul din care a răsărit, cu care are comune nu numai credința, ci și graiul, și felul de a fi, și obiceiurile, și necăzu-

rile și bucuriile, și împlinirile și visurile, și poverile și idealurile. Ea împărtășește întru totul soarta poporului. Așa a fost la noi ierarhia, fie episcopi, fie preoți: una cu poporul credincios. Una cu patria în care s'a născut și a trăit. Ea a stat s. ex. în Ardeal sub jugul iobăgiei, a suferit cu poporul toate asupririle nedrepte, s'a împărtășit din revolta și vrerile lui și s'a bucurat împreună cu el de ruperea lanțurilor exploatării. De altfel preoșimea ortodoxă trăește viața credincioșilor ei. Ea are familie ca și credincioșii și muncește ca și ei, împărtășindu-se din toate frământările vieții lor.

A munci cu poporul este o onoare, o glorie, dar o onoare firească, peceluită de o tradiție de veacuri. Preotul ortodox împărtășește întru totul viața poporului, în mijlocul căruia își desfășoară activitatea. De aceea el și înțelege sufletul poporului, se identifică cu năzuințele lui și între el și poporul credincios se realizează o așa interdependență sufletească, o așa legătură a iubirii, încât ei se simt una. Una au fost dealungul veacurilor de sbucium și luptă, una sunt și acum la împlinirea atâtor năzuinți seculare.

Iar episcopii, ridicați din sânul poporului dreptcredincios au fost aceiași slujitori credincioși până la jertfă ai acestui popor, care le-a ascultat cuvântul și i-a sprijinit întotdeauna.

Aceasta este glorioasa tradiție a Bisericii Ortodoxe Române: unitate între ierarhie și poporul dreptcredincios. Ea nu e numai o amintire a trecutului, ci e realitate vie. Această unitate în duh și năzuințe, faptă și ideal este marea bucurie a noastră, pe care trebuie s'o mărturisim. Ierarhia ortodoxă nu s'a îndepărtat de popor și de aspirațiile lui. Ea merge pe drumul progresului odată cu poporul și contribuie la acest progres. Împlinindu-și funcțiunea sa spirituală, religioasă-morală, ierarhia participă și la lupta pentru pace și pentru un trai mai bun al poporului muncitor. De aceea și poporul dreptcredincios este strâns legat de episcopii și preoții lui. Dragostea lui îi învăluie din toate părțile, le dă putere de muncă și încredere în reușita muncii lor. Când are astfel de credincioși, ierarhia poate îndrăzni să pășească cu vigoare pe calea progresului, să ia inițiative și să lucreze fără teamă și fără șovăire, căci poporul credincios o sprijinește și o urmează. Și e firesc, de vreme ce ierarhia la rândul ei este identificată cu sufletul po-

(Continuare în pag. 2-a)

DIN VIAȚA PAROHILOR NOASTRE

Lucruri plătute lui Dumnezeu

La jumătatea pitorescului drum ce leagă Abrudul cu Aiudul — nu departe de cheile Râmețului — se găsește respirată pe o suprafață apreciabilă și pe dealuri aproape impracticabile parohia reventă Mogoș-Cojocani.

Biserica este așezată pe un vârf de deal cu largi orizonturi și care străjuiește de mai multe veacuri întreaga viață la o parte din populația Munților Apuseni. Privită în exterior, bieste mică dar plăcută, în interior este asemenea unui glivaer de mare preț, curată și împodobită în întregime cu o pictură mult grăitoare, care desfată ochiul și celui mai pretențios în ale acestei arte. Pictorul nu a lăsat nici o însemnare despre el, anul însă este 1769. Pictura este executată pe ipsos aplicat pe lemnul de gorun din din care este ridicată biserică. Culorile sunt vii și proaspete și azi. Scenele biblice sunt alese cu grijă, clar redată și s'a păstat dispozițiunile iconografilei creștine.

Dar mai presus de toate e de remarcant mulțimea creștinilor care fac biserică neîncăpătoare atât în zile de Dumineci cât și în celelalte sărbători.

Păstor duhovnicesc al pașnicilor și harnicilor locuitori din Cojocani este C. Preot Savu Victor care aleargă până la extenuare pentru a se face tuturor toate. Iubit de poporeni săi și apreciat de cei ce-l cunosc, putem afirma că este unul din vrednicii preoții reventi — din aceste părți — care în decursul celor doi ani a luptat și luptă pentru desăvârșirea unității sufletești a enoriașilor săi, care-l ascultă întru totul.

Credincioșia enoriașilor cum și vrednicia preotului lor, am putut-o constata în zilele de 28 și 29 August 1950, când însoțind pe P. C. Protopop Trifon Iosif al Abrudului în vizitația canonică obișnuită, am rămas impresionați nu numai de corectitudinea în administrație, dar mai ales de rugămintea stăruitoare ce ne-a făcut de a mai veni în mijlocul lor și a le face slujbă cu mai mulți preoți, fapt ce ne-a determinat a le promite pe loc satisfacerea dorinței exprimate.

Astfel că la ultima ședință a conferințelor lunare preoțești s'a hotărât ca în Dumineca din 12 Noemvrie 1950, zi în care se prăznuiește și hramul acelei biserici, să ne achităm de promisiune, imbinând totodată și comemorarea a doi ani dela revenire. Ca urmare a hotărârii luate, Sâmbătă 11 Noemvrie preoții: Trifon Iosif, protopop Abrud, Oniciu Octavian, Abrud-sat, Păslaru Virgil, Ciuruleasa și David Ioan, Vârtop, au plecat spre Mogoș-Cojocani, parcurgând distanța de 40 km., iar în drum s'au mai adăugat preoții Tomuș Traian, Buciumi-Poeni și Cârja Lazăr Mogoș-Mămăligani.

A doua zi Duminecă, urcând pedestru dealurile acoperite în parte de prima zăpadă căzută în anul acesta, dar pe o zi destul de frumoasă, ne-am îndreptat spre sfântul locaș alături de binecredincioșii creștini frumosi îmbrăcați în mocănescul port și de pe fețele cărora se desprindea bucuria lăuntrică, ce nu o puteau

(Urmare din pag. 1-a)

porului și lucrează și cheamă spre realizarea năzuințelor lui.

De aceea să fim siguri că atâta vreme cât ierarhie și popor dreptcredincios una vor fi, Biserica Ortodoxă nu va fi o instituție anahronică, ci un factor pe calea progresului. Căci vitalitatea Bisericii își are izvorul transcendent în Iisus Hristos și izvorul imanent în unitatea de duh și acțiune a clerului și credincioșilor, Ea fiind viață divin-umană în permanentă tendință și mișcare spre desăvârșire.

T. R.

manifesta decât prin lacrimi de adâncă satisfacție sufletească, văzând șapte preoți urcând cărarea șerpuită ce ducea spre biserică lor. Iar când toaca și apoi clopotele au început să bată pătrunși de un fior de nedescris, ca la comandă ne-am descoperit capetele și ne-am privit în tăcere, căci cuvinte nu se găseau de a exprima răscolirea și piositatea ce cuprinseseră întreaga ființă.

De după dealuri apăreau abia perceptibile grupulețe de bărbați și femei care se îndreptau cu grabă spre Casa Domnului.

Dela ora 9 și până la ora 3 p. m., într-o atmosferă heruvimică șapte slujitori secondați de cele două strane neîncăpătoare pentru cantorii locali și vecini, au ridicat imne de slavă către Părintele ceresc. Credincioșii lăpădați de toată grija cea lumească au ascultat Utrenia și Sf. Liturghie și apoi Parastasul oficiat pentru citori și alți binefăcători.

Ora era destul de înaintată, totuși la cererea credincioșilor, în continuare s'a oficiat și Sf. Taină a Maslului, care din cauza mulțimii s'a săvârșit în curtea bisericii.

După terminarea slujbei, P. C. Protopop Trifon Iosif cu blândețea-i de apostol și plin de emoție ia cuvântul. Plecând dela tema evanghelică: iubirea de Dumnezeu și a aproapelui, treptat, vorbitorul își capătă stăpânirea de sine, captivează auditorul, stoarce lacrimi din ochi și strecoară pe nesimțite în suflete poruncile bisericii. În încheiere îndeamnă la pace și frățietate, ja ascultare față de stăpânirea cerească și de cea lumească.

Parohul locului luând cuvântul, mulțumește tuturor, arătându-și totodată bucuria sufletească pentru înțeleapta hotărâre a unirii bisericilor vremelnice despărțite și își ia angajamentul de a lupta cu timp și fără timp la desăvârșirea unității sufletești. Cuvintele îi curg năvalnic, afirmațiile mișcătoare, încât dintr'un impuls spontan protopopul îl strânge în brațe și-l sărută în văzul tuturor.

Scriitorul acestor rânduri strângându-i mâna amintește celor prezenți, că ieri Biserica a făcut pomenire mucenicilor Victor și Mina și cum părintele local poartă numele de Victor, îi face urări de sănătate, ani mulți și îndoite puteri de muncă în via Domnului.

În aceeași atmosferă, la casa preotului-paroh Savu Victor a avut loc o agapă frățească, iar după o odihnă binemeritată, a plecat fiecare într'ale sale.

Trăirea din 12 Noemvrie 1950, m'a făcut să gândesc adânc la credința poporului și că pe drept cuvânt uneltele plugăriei duhovnicești: credința, rugăciunea și postul sunt bine păstrate și cu folos întrebuințate, iar rodul din cel mai bogat!..

Încheiem aceste înseilări rostind: „Pentru pacea a toată lumea, pentru bunăstarea sfântelor lui Dumnezeu Bisericii și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm!”

Preot Păslaru Virgil

Pomenirea Prot. Candit Popoviciu

În parohia Corbi (Făgăraș) s'a făcut pomenirea protopopului Candit Popoviciu, apărător al Ortodoxiei făgărășene († 23 Ian. 1849) După săvârșirea parastasului la mormântul lui din cimitirul bisericii, Pr. Nicolae Tețu arată mijloacele prin care prefectul Ghidofalvi din Făgăraș, unealtă a iezuitismului și a grofilor exploatare, voia să răpească pe românii ortodocși dela sânul Bisericii lor strămoșești: scutiri de taxe și impozite, ajutoare bănești, donații de pământuri etc

Protopopul Candit Popoviciu din Corbi a fost un luptător neînfricat al Ortodoxiei, demascând toate uneltrile papistașe. Lupta aceasta i-a atras multe dușmăni. În 1841 protopopiatul Corbilor este desființat.

Cauza pentru care a luptat C. Popoviciu însă n'a murit; ea și-a găsit realizarea în marele act al reîntregirii bisericești din Ardeal.

Din nou sărbătoare

La Văleni: în ziua de 8 Octomvrie 1950 e sărbătoare mare pentru că se sfințește a doua biserică din parohie. Nu au trecut bine două luni și prin osărdia părintelui paroh Ilarion Bărbulescu și a parohienilor săi este reparată a doua biserică și redată cultului.

Din zori de zi încep să sosească credincioșii din parohiile vecine iar către ora 8 sosesec preoții care vor lua parte la sfințire. Se mărturisesc mulțime mare de oameni, se face sfințirea apei și consacrarea sf. locaș, ca la ora 10 soborul de preoți format din P. C. Păr. Prot. Mihail Ciobanu-Răciu, P. C. preoți Alex. Bogdan-Pogăceaua-sat, Toma Dicu-Șeulia, Ilarion Bărbulescu-Pogăceaua-Văleni, Petre Georgescu-Fănațe, Gheorghe Stoica-Sângeorgiu și Paraschiv Ionescu-Șincai-Fănațe, să porceadă la oficierea sf. Liturghii. Dar deși biserică e destul de mare nu poate cuprinde tot poporul și se oficiază în curte în mijlocul unei mulțimi numeroase.

Pericopa Evanghelică a fost dezvoltată frumos și cu căldură de Pr. Petre Georgescu, iar predica în legătură cu sfințirea sfântului locaș și unitatea creștinilor din cele două strane e rostită de Pr. Alexandru Bogdan.

La sfârșit Pr. Ilarion Bărbulescu dă citire actului de donație și mulțumește episcopilor și enoriașilor de dragostea cu care au contribuit la repararea și zugrăvirea celui de al doilea locaș în așa de puțin timp.

Păr. Protopop M. Ciobanu încheie printr'o elocventă predică arătând că ducând o asemenea activitate și păstorind astfel, preotul ortodox se încadrează în lupta constructivă, în lupta de întărire a păcii. Semnalează că deși la prima biserică preotul-paroh a dat o sumă destul de mare, la cea de a doua a completat suma de 19.000 lei pentru a duce la bun sfârșit cele începute.

Un polichroniu pentru I. P. S. Mitropolit Nicolae, pentru membrii Guvernului și pentru enoriași, sfârșește serbarea dela sf. biserică.

Urmează o agapă în casa parohială la care iau parte, în afară de preoții din sobor, toate autoritățile comunale. S'au ridicat numeroase toasturi și n'au lipsit cuvântările ocazionale. Către orele 4 d. m. musafirii și gazdele se despart pentru ca în curând să se întâlnească cu toții în Dumineca viitoare în 15 Oct. 1950, în Pogăceaua-sat unde va fi o nouă sfințire de biserică.

Soare mult, deși este toamnă, veselie și voce bună sunt semnele că și astăzi 15 Oct. 1950, la Pogăceaua-sat sărbătoarea va fi la înălțimea dorită. Deși părintele Alexandru Bogdan păstorește de mai puțin de un an această parohie, a știut să liniștească spiritele, să împace neînțelegerile și mai ales să însufle credincioșilor dragostea pentru sf. locaș.

Din inițiativa părintelui-paroh și cu concursul Consiliului parohial, s'a făcut reparație radicală în interior și sf. locaș arată frumos ca o mireasă cu candelă aprinse în așteptarea nuntii Stăpânului.

Slujba sfințirii s'a început către orele 10, după ce s'au mărturisit un număr mare de credincioși, și a fost oficiată în sobor, format din P. C. Protopop Mihail Ciobanu ca delegat al I. P. S. Mitropolit Nicolae și P. C. Preoți Ilarion Bărbulescu-Văleni, Alexandru Bogdan-Pogăceaua, Gheorghe Bender-Șopteriu și Paraschiv Ionescu-Șincai-Fănațe. La sf. Liturghie la care au participat peste o mie de credincioși veniți și din satele din jur, Pr. Paraschiv Ionescu a dezvoltat pericopa evanghelică a semănătorului, într'o limbă pe înțelesul mulțimii, indemnându-o la ascultare, la pace și trăire neprihănită, pentru ca sămânța cuvântului să cadă în pământ bun și bine lucrat. Predica zilei despre „Biserica Mi-

(Continuare în pag. 3-a)

27 ani

În 21 Ianuarie a. c. s'a comemorat împlinirea a 27 ani dela moartea lui V. I. Lenin, marele doctrinar și strateg al revoluției proletare și făuritor al Statului Sovietic.

Învățătura lui, în acești 27 de ani, a mers din biruință în biruință: ea triumfat în R. P. Chineză, în țările de democrație populară, mobilizează masele muncitoare din țările capitaliste și pune în mișcare popoarele coloniale în lupta lor pentru independență, democrație și pace. Ideile lui, dezvoltate de I. V. Stalin, constituie îndreptarul construirii socialismului în toate țările. Ele stau și la temelie marelui front al partizanilor păcii, care cuprinde oameni ai muncii de toate convingerile religioase sau politice. Pe linia trasată de Lenin se dezvoltă lupta revoluționară de pretutindeni, îmbinând teoria cu practica, ideea cu organizarea, idealul cu tactica.

De aceea, pentru oamenii muncii comemorarea a 27 ani dela moartea lui V. I. Lenin, a reprezentat un angajament de a lupta pentru deplină biruință a ideilor lui. La noi, în R. P. R., aceasta însemnează a munci pentru realizarea Planului Cincinal, pentru ridicarea nivelului cultural și material al poporului muncitor. Și oamenii muncii în toate ramurile de producție, sunt la datorie!

Pentru ajutorarea poporului coreean

În zilele de 20—21 Ianuarie a. c. (orașe reședințe de regiuni) și 27—28 Ianuarie a. c. (celelalte orașe și comune) s'a desfășurat în întreaga țară acțiunea de colectare pentru ajutorarea poporului coreean. Cu această ocazie I. P. S. Patriarh Justinian a adresat un îndemn către preoți și credincioși ca prin ajutorul dat poporului coreean să contribuie „la mărețele sacrificii și jertfe ale omenirii, pentru înstăpânirea păcii pe pământ”.

La această colecție s'au donat obiecte de îmbrăcăminte. De asemenea s'au confecționat în clăci ciorapi, mănuși, fulare, etc. S'au organizat festivaluri, al căror venit a fost consacrat ajutorării poporului coreean.

Asfel oamenii muncii din R. P. R. și au manifestat solidaritatea cu lupta eroică a poporului coreean.

[Urmare din pag. 2]

reasa lui Hristos” rostită de Pr. Gheorghe Bender a constituit un cald îndemn pentru credincioși la dragostea față de credința strămoșească. La sfârșit părintele paroh a arătat cum s'au făcut donațiile și cum au decurs reparațiile.

Păr. Prot. Mihail Ciobanu încheie arătând munca depusă de preoții din protopopiatul Râciu, care s'au încadrat în muncă și evanghelizarea credincioșilor cu abnegație și dragoste de ogorul Domnului. În vara aceasta în acest protopopiat s'au reparat 7 biserici și 3 case parohiale din care una (Șincai) din nou.

A mulțumit P. C. Preoți, Părintelui-paroh, Consiliului parohial și enoriașilor pentru râvna lor față de casa Domnului.

S'a înălțat apoi polihroniu pentru I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, pentru Guvernul Țării și pentru toți credincioșii prezenți, pentru ca trecându-se în casa parohială, părintele-paroh Alex. Bogdan să servească o agapă frățească, la care, în afara preoților și a consilierilor, iau parte și fruntașii vieții publice și politice din comuna Pogăceaua.

Sărbătoarea dela Pogăceaua, după cele dela

O distincție bine meritată

În ziua de 27 Noembrie 1950, Prea Sfinția Sa Episcopul Nicolae Colan, a descins în târgușorul Luduș de pe malul Mureșului, unde preoțimea acestui protopopiat era convocată în a 11-a conferința lunară.

Era ora 9.15, când în fața bisericii din Luduș, așteptat de mult popor, sosește P. S. Sa, secondat de diaconul catedralei din Cluj.

În ușa bisericii Păr. Prot. Romul Popa, prezintă evanghelia și Crucea, iar preoțimea conduce pe înaltul Ierarh în biserică cântând „Pre Stăpânul...”.

A urmat apoi sfânta Liturghie, celebrată de un sobor preoțesc, în frunte cu Păr. Prot. Romul Popa-Luduș și Preoții Iulian Macavei Bogata, Florențiu Pop-Papiu Ilarian, Irim Bordea-Ațintiș, Dumitru Erhan-Sânger și diaconul catedralei din Cluj. Răspunsurile au fost date de corul preoțimii tractuale.

La sfârșitul sf. Liturghii a avut loc hirotesirea la gradul de protopop stavrofor a păr. Prot. Romul Popa de către P. S. Episcop Nicolae Colan. Poporul și preoțimea de față a trăit câteva clipe de adevărată emoție sufletească, când P. S. Sa încheie slujba hirotesirii cu tradiționalele cuvinte: „vrednic este”.

Momentul acesta atât de fericit pentru persoana P. C. Protopop, a produs o aleasă impresie în fața numerosului auditor, care admira răsplata muncii unui protopop care de peste 20 ani ține flacăra credinței aprinsă pentru Biserică în această regiune a Mureșului.

P. S. Sa Episcopul Nicolae Colan, ține apoi un strălucit cuvânt despre viața și activitatea păr. Protopop R. Popa, care este ridicat astăzi la treapta de protopop-stavrofor. A răspuns păr. Prot. R. Popa în cuvinte calde de mulțumire pentru onoarea și cinstea ce i se face prin această înaintare în grad, asigurând pe P. S. Sa de toată dragostea, ascultarea și devotamentul ce-l va pune cu aceeași însuflețire în slujba Bisericii și a Republicii Populare Române.

A urmat apoi în casele protopopești o recepție unde Consiliul parohial și autoritățile locale au prezentat Prea Sfințitului mulțumiri și recunoștință, pentru ridicarea și înălțarea în grad superior a vrednicului Protopop Romul Popa.

P. S. Sa s'a întreținut foarte cordial cu toți dorindu-le numai bine și colaborare cu reprezentanții Bisericii.

În urmă, P. S. Sa a luat masa înconjurat de cler și oaspeții locali, unde prin osteneala și priceperea dnei protopopese, s'a putut gusta o aleasă și bine pregătită masă în stil românesc.

Aici a vorbit păr. Prot. stavr. R. Popa, exprimându-și, în numele clerului de aici, regretul despărțirii de eparhia Cluj și de P. S. Episcop Nicolae Colan, aducând totodată mulțumiri P. S. Sale pent u toate binefacerile aduse preoțimii și Bisericii din acest protopopiat.

Preotul Irim Bordea, luând cuvântul, aduce omagiul de recunoștință al poporului din Ațintiș, unde părintele Prot. R. Popa și-a început activitatea ca preot, realizând opere însemnate pentru binele acestei parohii.

La ora 15 P. S. Sa și a luat rămas bun dela preoțime, continuându-și călătoria spre alt centru protopopesesc, Câmpia-Turzii, unde preoțimea se afla în conferință.

Pr. Irim Bordea

Văleni (23 Aug. și 8 Oct.) a însemnat un pas înainte în cimentarea legăturii dragostei dintre credincioșii altădată desbinați din Câmpia Transilvaniei.

O amintire plăcută și un îndemn și pentru alții. Sărbătoarea dela Pogăceaua a arătat că preoții au știut face lucruri care grăesc singure, au făcut să crească în grădina dragostei lor floarea gingașă a păcii între oameni pentru care s'a întrupat Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

Pr. Paraschiv Ionescu

Dragostea studenților Institutului teologic din Sibiu pentru Ierarhul lor

Cu ocazia hirotonirii întru arhieru a P. S. Andrei al Americii, P. S. Andrei al Aradului a cinstit Institutul Teologic universitar din Sibiu cu înalta Sa vizită și s'a întreținut părintește cu studenții originari din Eparhia Aradului. În consfătuirea aceasta le-a vorbit despre vocația preoțească, apoi s'a interesat de fiecare student în parte, promișând tuturor celor ce vor corespunde misiunii ce o doresc, sprijinul Său părintesc. Aceasta a produs o profundă impresie asupra studenților. Publicăm aici mărturisirea lor:

„Noi studenții dela Institutul Teologic din Sibiu, aparținând Eparhiei Arad, vom a ne exprima toată dragostea și tot respectul ce-l păstrăm Ierarhului și Părintelui nostru pentru bucuria duhovnicească ce ne-a produs-o, făcându-ne vizita la Institut, cu ocazia sfințirii întru arhieru a P. S. Andrei al Americii.

Prea Sfinția Sa cu dragoste părintească ne-a împărtășit prețioase îndemnuri duhovnicești pentru misiunea la care ne-a chemat Domnul, acțuând puterea vocației și îndemnându-ne să ne cercetăm sufletul, pentru a identifica momentul când s'a produs în noi actul sfânt al dorinței de-a petrece toată viața noastră, clipă de clipă, cu Domnul.

Tot atunci P. S. Sa și-a exprimat dorința, pe care am primit-o toți cu mare bucurie, de a se împărtăși împreună cu noi din același polir cu Trupul și Sângele lui Hristos.

Prea Sfințite Părinte,

Îndemnurile ce ni le-ați dat precum și exemplul pe care-l avem permanent în P. S. Voastră, ne vor înviora mereu avântul muncii și luptei pentru desăvârșire și bunul Dumnezeu care e sprijinitorul pricinilor drepte și al năzuințelor sfinte ne va ajuta să ne pregătim și inima și mintea după cuviință spre a deveni vase alese ale harului.

Ne vom strădui a face să rodească îndemnurile ce le-ați sădit în inimile noastre, ca să putem deveni buni slujitori ai lui Hristos și ai poporului sub călăuzirea părintească a P. S. Voastre.

Întru mulți ani Stăpâne!”

Lărgirea mișcării pentru pace

Academicianul Mihail Sadoveanu, președintele Comitetului permanent pentru apărarea păcii din R. P. R. într'un interview despre popularizarea hotărârilor celui de al doilea Congres al păcii, publicat în „Pentru pace trainică, pentru democrație populară”, arătând mijloacele folosite în acest sens, a spus între altele următoarele:

„Pe linia indicată de Congres, căutăm în permanență să lărgim tot mai mult mișcarea partizanilor păcii din țara noastră. Am avut un sprijin valoros în Consfătuirea șefilor de culte din Republica Populară Română. Această consfătuire s'a ținut la 19 Decembrie 1950 în Capitală, aprobând în unanimitate toate hotărârile Congresului Mondial, prezentate de mitropolitul de Iași Sebastian Rusan, membru al delegației noastre. Statul șefilor de culte a adresat un Apel către toți credincioșii din R. P. R., chemându-i să participe activ la lupta pentru pace. Chemarea a fost citită de anul nou în toate lăcașurile religioase”.

„Fericii sunt făcătorii de pace,
că aceia fiii lui Dumnezeu se vor
chema”
Mat. 5, 9.

Doi ani

dela reîntregirea Bisericii din Ardeal

S'au împlinit 2 ani de când s'a săvârșit minunea reîntregirii Bisericii ardelen. Deși acești doi ani reprezintă o perspectivă de timp mult prea mică, pentru a aprecia după cuviință un eveniment atât de epocal, totuși răstimpul acesta ne-a oferit posibilitatea să simțim bucuria și marea folos al trăirii împreună a fraților de aceeași credință.

Dureroasă și mult păgubitoare a fost debinarea religioasă a poporului român din Ardeal, separație care a durat un sfert de mileniu. Ea a provocat și întreținut lupte fără de nici un rost, în care multe energii ale poporului nostru s'au epuizat fără de nici un sens.

Din motive multiple frumosul ideal al reîntregirii unității de credință a poporului român din Ardeal nu s'a putut înlăptui decât abia în anul 1948. De altfel era firesc ca actul de reparație a rupturii dela 1700 să se poată realiza în cadrul regimului nostru de democrație populară, care oferă masselor largi ale poporului posibilitatea de a-și crea noi condițiuni de viață.

Sesizând momentul „plinirii vremii” pentru vindecarea răni deschise în sufletul poporului nostru, I. P. S. Sa Patriarhul Justinian și I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului au adresat stăruitoare chemări către poporul și clerul fostei Biserici unite de-a se întoarce acasă la sânul Bisericii străbune.

Aceste chemări au avut ecoul dorit în sufletul celor solicitați să se întoarcă acasă. Și astfel marea vis al reîntregirii Bisericii din Ardeal, a prins întruchipare a devenit din ideal o realitate. Împlinirea lui a fost consfințită în Alba-Iulia la 21 Octomvrie 1948, în Catedrala numită de atunci a „Reîntregirii Bisericii din Ardeal”.

De atunci s'a curmat desbinarea și tot de atunci trăim împreună frații de acelaș neam și de aceeași credință, încât ne putem spune cu drept cuvânt unii altora;

„Eu ți-s frate, tu-mi ești frate,
În noi doi un suflet bate”.

Dar reîntregirea aceasta ne-a adus nu numai creșterea de putere legată de unificarea forțelor religioase ale poporului românesc din Ardeal, ci a avut ca urmare imediată și sporirea patrimoniului nostru bisericesc cu zestrea aleasă a fostei Biserici unite.

Se cuvine acum să ne oprim măcar câteva clipe și să privim înapoi la drumul pe care l'am parcurs dela 21 Oct. 1948 și până astăzi. Și făcând sincer și just bilanțul celor realizate în acest răstimp, să ne întrebăm cu toată seriozitatea: Ce am făcut și ce trebuie să mai facem pentru adâncirea și pentru consolidarea epocalului eveniment al reîntregirii noastre bisericesti?

De răspunsul just la această întrebare atârna nu numai valorificarea deplină a mărețului eveniment dela 21 Oct. 1948, ci și puterea de acțiune a Bisericii noastre străbune în mijlocul vremilor de azi. Numai o Biserică românească bine consolidată în unitatea ei încheagată acum doi ani, poate răspunde cu vrednicie la îndatoririle pe care i le impune construirea socialismului în scumpa noastră patrie Republica Pop. Română.

Preot Valer Banda

Rectificare

Din tabloul cu clasificarea parohiilor din protopopiatul Sighișoara, au rămas afară următoarele parohii:

1. Mălăncrav cl. III.
2. Noul-săsesc cl. III.
3. Seleușul cl. III.
4. Sighișoara I cl. I.
5. Sighișoara II cl. I.
6. Sighișoara III cl. I.
7. Sighișoara IV cl. I.
8. Saeș cl. II.
9. Șapartoc cl. III.
10. Valhid cl. III.

Redactor: Prof. Dr. NICOLAE MLADIN

VITRINA CĂRȚII

Sbornicul ortodox al Mitropoliei cehoslovace pe anul 1950 oglindește, pe 187 de pagini, de excelență execuție tehnică și grafică, dezvoltarea Ortodoxiei în Republica Populară Cehoslovacă.

În fruntea volumului se află portretele Patriarhului Alexei al Moscovei și Mitropolitului Eleuterie al Cehoslovaciei, urmând apoi partea calendaristică, după stilul îndreptat.

Partea teologică a sbornicului cuprinde un șir de articole, între care subliniem mai ales următoarele; Patriarhul Alexei, o cuvântare despre „Mărturia credinței și a dragostei”; Mitr. Eleuterie se ocupă cu „Veșnicia”; Arhim. Natanail expune bazele pentru „Una, sfântă, ecumenică și apostolică Biserică”; prof. M. Șesan indică „Temeliile Ortodoxiei”; Episcopul Gorazd semnează „Orientarea latinistă”, un articol postum, în care sunt arătate, pe bază de documente și cercetări străduințele paștilor de a latiniza tradiția ortodoxă a Fraților Apostoli Constantin și Metodie, într'o tradiție catolică „cirilometodiană” (p. 40—55) încât în acest sens se mistifică întreaga creștinare și tradiție creștină a Cehoslovacilor.

De aceea noua Constituție din 9 Mai 1948 restabilește adevărul și subliniază că originile creștinismului la Cehi, Moravi și Slovaci sunt răsăritene și ortodoxe. Prof. Vlad Buchta răspunde afirmativ la întrebarea „Este liturgia cirilometodiană liturgie bizantină?” și se ocupă cu „Sfinții Moraviei Mari”; prof. J. Novak subliniază personalitatea lui „Gorazd Întâiul, ucenicul sf. Metodie”, expune „Eresul Arian” și „Învățătura ortodoxă despre Preasfânta Născătoare de Dumnezeu și Fecioara Maria”; prof. Leo Dosedel arată, în „Sf. Scriptură despre Hristos”, care sunt locurile paralele din V. T. și N. T. privitoare la Messia; prof. J. Leixner discută „Dogma papală despre Imaculata concepție a Fecioarei Maria”; prof. L. Okanik arată cum „Viching”, sufragantul sf. Metodie a stricat în Moravia opera Fraților Apostoli, catolicizând-o după indicațiile episcopilor germani și ale papii; prof. Poulik J. ilustrează „Legăturile Moraviei Mari cu Bizanțul”, folosind noile descoperiri arheologice dela Hradiste din Moravia, care oferă fundamente a două biserici ortodoxe în stil bizantin, datând din epoca activității Fraților Apostoli Constantin și Metodie (p. 112 ss); descoperirea este de o deosebită importanță arhieologică, istorică și bisericască, fiind prima de acest fel în această regiune.

Prof. F. Hrejsa arată în „Husiții și Constantinopole”, legăturile ce le înfiripează Husiții cu Ortodoxia bizantină, prin Constantin Anglicul, numit și Petru Engliș, prezent și în Muntenia pe la 1450/1. Deosebit de lămuritor este articolul literatului și publicistului ceh Karel Havlíček Borovský, scris acum o sută de ani, în 1845, în care aduce cuvinte elogioase la adresa Ortodoxiei răsăritene; prof. S. Troitskij semnează articolul „Marea crimă”, în care aduce amănunte sguuitoare în legătură cu masacrul împotriva ortodocșilor din Croația fascistă, între 1941—3, inițiat și susținut de clerul și ierarhia catolică, cu binevoitoarea binecuvântare papală; peste o jumătate de milion de ortodocși au fost asasinați, pentruca vreo 300.000 să fie aduși cu forța la catolicism și alte câteva sute de mii să fie expulsate; sute de biserici ortodoxe au fost profanate și dărimate, câțiva episcopi și sute de clerici omoriți (p. 131 ss). Aceasta este o dovadă despre dragostea papală pentru ortodocși! Prot. J. Leixner și J. Fiala își aduc aminte de martiriul preotului Vl. Petrik din Praga, care alături de Episcopul erou Gorazd și alții, clerici și mireni, a fost omorât de Germanii naziști, în Sept. 1942, pentru atitudinea sa antifascistă și ortodoxă (p. 139 ss). Volumul se încheie cu o serie de articole mai mărunte, privitoare la viața bisericască, sfințiri de biserici, activitate pastorală și articole religios-morale. Din 63 de

de ilustrații, minunat executate, 39 oferă imaginile iconostaselor din biserici.

În completare, a apărut și numărul festiv din „Glasul Ortodoxiei” Nr. 9—10/1949. Pe lângă articole de cuprins religios, adresate Sf. Sărbători, se înșirue și câteva analize privitoare la noua legislație bisericască din 4 Octomvrie 1949. Potrivit acesteia, se înființează un Minister al afacerilor religioase, care se îngrijește de salariizarea clerului, inclusiv pensionare și asigurări sociale și cu controlul averilor bisericesti. Avantajele sunt evidente pentru viața bisericască și pentru cler, căci se garantează educația religioasă în școală și în armată. În plus, potrivit Statutului nou al Bisericii ortodoxe din 7 Dec. 1949, Mitropolia cehoslovacă devine un „Exarhat autonom” al Patriarhiei dela Moscova, cuprinzând trei eparhii, cu sedii la Praga, Olomouc și Prešov.

Dacă se ia în considerare că Seminarul teologic ortodox dela Praga își amplifică activitatea didactică și teologică, că s'a înființat o Facultate de Teologie, apoi că mijloacele pastorale se intensifică și se publică revista pentru copii, atunci se impune dela sine concluzia, că Mitropolitul Eleuterie este un adevărat păstor al turmei sale credincioase și că legăturile exarhale cu Patriarhia dela Moscova au adus numai bine Ortodoxiei, care este totodată binevăzută și de autoritatea de stat din Cehoslovacia, în frunte cu Președintele Republicii Clement Gottwald.

Prof. M. Șesan

Studii și traduceri din Sfinții Părinți.
Ne bucurăm să înregistrăm una după alta trei publicații din Sf. Părinți, datorite toate trei strădaniei și priceperii părintelui Dr. Gh. Tilea.

E vorba de 2 traduceri din sf. Grigorie Teologul: „Cele cinci cuvântări despre Dumnezeu” și „Despre iubirea de săraci”. A treia publicație e un mănunchiu de 6 studii în legătură cu opera sf. Ioan Gură de Aur: „Probleme sociale în opera morală socială a sfântului Ioan Gură de Aur”.

Cărțile se pot procura fie dela librăria teologică din București, fie direct dela traducător, la Biserica sf. Spiridon, Cuza-Vodă 2, București.

La traducerea „Cuvântărilor teologice”, păr. Tilea a fost ajutat și de asistentul univ. Dr. Nic. Barbu.

La început se dă o scurtă biografie a sf. Grigorie, apoi o analiză a momentului rostirii și a cuprinsului celor 5 cuvântări, iar la urmă se anexează multe note și explicații la text. Valoarea celor 5 cuvântări teologice, care i-au atras autorului supranumele de „teologul” și în urma cărora s'a pus capăt definitiv arianismului și macedonianismului, nu scapă nimănui. Prima cuvântare, o introducere la celelalte, lămurește minunat cum, când și în ce fel trebuie vorbit despre Dumnezeu.

Despre sensul adevăratei iubiri de săraci ne vorbește sf. Grigorie într'un scurt tratat de 40 cap. neîntrecut prin căldura cuvântului și prin înălțimea convingerii că prin ajutorare devii colaborator al lui Dumnezeu.

Foarte actuale sunt problemele urmărite de păr. Tilea în opera hrisostomică: libertatea și universalismul muncii, filosofia faptelor, familia și preoția creștină, în fine, Biserica și Sf. Scriptură.

Cel mai bun omagiu ce se poate aduce traducătorului pentru munca depusă, e folosirea strădanilor sale.

Prof. Dr. T. Bodogae



„Este de datorie fiecărui om cinstit, care dorește pacea, să contribuie la ajutorarea poporului coreean.”

Ajutând poporul coreean, sprijinim lupta popoarelor pentru pace și democrație.”

Editura și Tiparul Tipografiei „Reîntregirea”, Sibiu